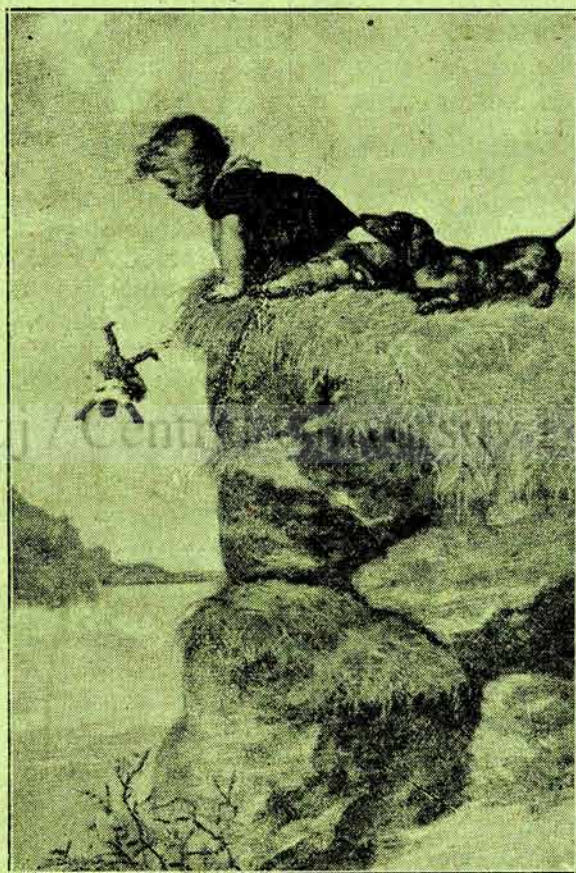

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **FERENCZY MARGIT.** (FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA)

Nincs véletlen.

*Nincs véletlen a világon
Isten mindent tud előre!
Végtelen bölcs akarattal
Ő az élet rendezője.
A hatálos veszedelmet,
Hogyha neked élned még kell,
Elhárítja soha nem várt
Közbenjáró segítséggel.*

*Néha bizony egy hű kis eb
— Amint látod e szép képen —
Megmentheti életedet
Valóságos csodaképpen.
Életünkben, halálunkban
Velünk van az Isten ujjá
Véletlenség, ha léteznék,
A világrénd felboruina.*

VII. ÉVFOLYAM
18. sz.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1939. SZEPTEMBER
15.

Névnepokról.

Évekkel ezelőtt szokásban volt az Új Cimboránál, hogy minden hónap elején közöltük azokat a névnapokat, amelyek általánosan ismertek abban a hónapban.

Mind szülők, mind gyermekek, nagyon szerették e kis rovatot, mert a névnapok mellett mindig jött egy-egy kis versike, apa, anya, nagyszülők, vagy rokonok névnapjára. Minthogy a rovat közlésében hosszú szünet állott be, a kis cimborák kérték a szerkesztő nénit, hogy közölje ismét a névnapokat és a névnap verseket. A kérésnek a szerkesztőnéni eleget tesz, s így a mai számmal már meg is kezdi ennek a rovatnak a vezetését.

NÉVNAPOK.

Szeptember hóban előforduló általánosan ismert névnapok:

Szeptember 3. Hilda. 4. Rozália. 5. Lőrinc. 7. Regina. 8. Mária. 9. Péter, Ádám. 10. Miklós. 16. Edit, Kornél. 21. Máté. 22. Móríc. 24. Mária, Gellért. 29. Mihály.

Apa névnapjára.

*Édesapám, kedves apám,
Ma van nevenapja.
Kicsi lánya, e szép napon,
E szép csókrot adja.*

*E csokorral együtt adja
Szíve óhaját.
Sohse lássuk, búját, gondját,
Csak a mosolygását.*

Telekyné Ferenczy L. Marcella.

Találós kérdés.

Mióta a világ van, mindig volt.
Míg a világ lesz, mindig lesz.
Mégsem lesz esztendő. Mi az?

(PiOH)

Úton megy, nem porzik, vizen megy, nem habzik. Mi az?

(deu v)

Hogy írjuk?

Gyakran a *féle* szót kihagyjuk, s ahelyett, hogy mondanók bor*féle* tartalmú, egyszerűen azt mondjuk bor-tartalmú, de ilyenkor a két szót nem írjuk össze, hanem összekötőjelet használunk. Fehérje-tartalmú. Vagyis fehérje-féle tartalmú. A *féle* szó helyére összekötőjelet írunk. Fekély és nem fe*kélj*. Feketéllik, feketéllő, *fekete-sárgát* összekötő jellel külön írjuk, mert azt akarjuk kifejezni, hogy a két szín külön és önállóan szerepel, mégis összetartozik. Fekszik, feküdtem (és nem fe*küt*tem, mert az igekötő: fe*küd* s hozzájárul a múlt idő ragja, a t, így lesz *fe*küdt**). Feküdjél (és nem fe*kügg*yél). Fel, vagy föl igekötőt mindig összeírjuk az igével: felrepül, feláll, felszáll, feltalál. Fél (vagyis egyketted) összeírandó jelzett szavával: félálom, félhang, félkéz, félbolond, félév, félesztendő, félszázad. Így is összeírjuk: másfél, harmadfél. *Félbe*, mint igekötőt összeírjuk az igével: félbehagy, félbemarad. Félé, fölé. A *féle* mint névutó egybeírandó a megelőző szóval, egyféle, többféle, sokféle, madárféle, kifizéle-miféle. De, ha e névutó tulajdonfőnév után kerül, akkor összekötőjellel írjuk, pld. Varga-féle számtan, vagy Heinrich-féle szappan.

TOBORZÓ.

Nem lenne a nyári toborzónk teljes, ha nem említeném meg, hogy Brassóban is találtam ügyes toborzókat. És pedig: Nemes Nagy Éva IV. g. ot. Erdélyi Ilonka IV. el. ot. személyében.

Csernátfaluban maga Kanabé igazgató úr sietett segítségünkre a toborzásban, amiért itt e helyen köszönetünket fejezzük ki neki.

Piskin is találtunk ügyes toborzót Mohályi Feri személyében. Küldünk is neki szép meséskönyvet.

Déván Fazekas Sanyi I. g. ot. Szász Árpád II. g. ot. és Jóska IV. el. ot. tüntették ki magukat.

Petrozsényben pedig Vargha Feri, Vargha Mária és Öcsi.

Ezek a kis cimborák megtanulták, hogy kell toborozni. Amilyen lelkes és tetrekész gyermekeknek ismerem őket, a megkezdett toborzói tevékenységüket továbbra is folytatni fogják.

Megyünk az iskolába.

Irtá: Nemes Nagy Márta.

— Gyerekek, az óra csengel...

Édes anyánk hangos szóval

Hirdeti a házi rendet.

— Juci, mosd meg a fogadat,

— Évi, hozd hamar a fésűt...

— Zoli, idd a reggelidet.

... Jaj Istenem, ma elkésünk.

— Várjál Éva én is jövök...

— Zoli, te már megint tréfálsz...

— Juci, itt a tízóraid,

— Jaj, te haszontalan kölyök,

Feladattal még odább állsz

— Fel volt hagyva Mátyás anyja...

— S a Déva vár legendája...

— Anyám, ez a huncut kislány

Megint nem készült el mára.

— Nem igaz, csak Zoli mondja...

— Gyerekek fél nyolc az óra...

— Anyám, engem nem csókolsz meg??

A kis Éva így kesereg...

— Éva, gyere megcsókollak...

— Az órán, majd figyeljetelek,

— Értelmesen feleljetelek.

— Az Isten legyen veletek.

Hogy lettem én első gimnázista.

Irtá: DÁVID GABRIELLA.

Első gimnázisták már sokan voltak életükben, ha nem is többször, hát legalább egyszer, de a Mikóba lenni első gimnázistának a mostani nehéz világban bizony valami külön istenkegyelem számba megy a háromszéki gyermekeknél.

Letűntek azok a régi jó idők, amikor még tanulhatt az is, akinek a könyvszereteten kívül egyebe nem volt. Az áldott emlékü Mecénások alapítványai úgyancsak megnyírbálódtak, ingyenes helyeknek ma már híre-hamva sincs s a kedvezményekkel bizony csinján bánnak. Nincs miből. A fiúknál még hagyján valahogy, de a lányoknál nehezebb a helyzet, pedig ott csak négy osztály van, de azt a négyet is csak sok gondal, bajjal lehet fenntartani.

Ma már inkább csak a tehetősebb emberek gyermekei járhatnak a Mikóba.

A kicsi nebulóknál azonban a diákélet ma is csak azzal kezdődik, amivel a régicéknél: a diák-sapkával.

Ha egyik másik nem is esik kétségbe a könyvért, azért a sapkáját a világ minden kincséért oda nem adná. Csak a sapka legyen meg, a többi aztán jön magától, mert jönnie kell. S ez a „többi“ leginkább ősz felé szokott megindulni egy-egy gabonával megrakott szekér kékében, amely nehézkesen dőcög be a szentgyörgyi piacra. Minden zsák megüresedése után ke-serves sóhajtt küld a gazda, de hát nincs mit tenni egyebet: „kell a legénkének — vagy a leánkának — a kollégymban“.

Aztán szeptember 14-én ismét megindulnak a szekerek, most már nem gabonával, hanem párnákkal, szalmazsákokkal, ládákkal, meg diákokkal megrakottan. Van ilyenkor sokadalom a vén Mikó udvarán.

Igy van ez most is, így volt ezelőtt 14 évvel is, amikor ragyogó arccal bámultam a falunkon keresztül haladó, diákokat szállító szekerek után, s az én kicsi gyermekszívem egyre holdogabban dobogott fel: még egy év, csak egy év s akkor én is gimnázista leszek...

Az idő haladt előre. Elég gyorsan, míg egyszer csak, úgy húsvét-táján le nem pattant egyik kerekéről az abroncs s egy hang azt nem parancsolta, hogy: „lassan kocsis“.

A dolog ugyanis úgy történt, hogy az iskolában összeveszttem Biró Jancsival. (Az apja falusi bíró volt s innen örökölte a Biró vezeték nevet az egész népes familia.) Szóval veszekedtünk s Jancsi egyszerre azon kezdte észrevenni magát, hogy mindjárt-mindjárt alul kerül, ezért hát minden erejét összeszedte, hogy valahogy megmenthesse férfiúi becsületét s felém vágta leutánozhatatlan hangon: „Te úgy sem fogsz menni a Mikóba, ti szegények vagytok, de én megyek, nekünk négy ökrünk van...“

Ha a ragyogó kék égből hirtelen villám csapott volna belém, az sem lett volna rettenetesebb rám nézve ennél a néhány szónál. Akkor mindössze csak az történhetik, hogy ott mentem meghalok a Jancsi szavaival után, azonban számomra az élet rosszabb lett a halálnál.

Otthon édesanyám elé állottam s sápadt arccal kérdeztem:

— Igaz, hogy mi szegények vagyunk?

— Igaz fiam — felelte édesanyám.

— Akkor az is igaz, hogy én nem megyek a Mikóba?

— Az is igaz — volt a megsemmisítő válasz.

S az nap megtörtént az a nagy esemény, hogy én sem mentem el az iskolába. Azt a

délután az almafa tetején sirtam végig. Szomorú napok virradtak rám ettől kezdve. Azelőtt sem voltam lármás gyermek soha, mindennél többre becsültem a bábuimat, mesés könyveimet, de ezután jóideig még a hangomat sem igen lehetett hallani s ha édesanyám nem látta, sokat sirtam s imádkoztam, bárcsak csodát tenne a jó Isten, hogy én is gimnázista lehessenek.

Aztán újra eljött az ősz s az ősszel együtt a Szentgyörgy felé vonuló „diákos“ szekerek. Csak az én számomra nem érkezett meg a várvavárt csoda. Így továbbra is elemista maradtam. Abban az évben, egy újabb rendelet révén, már az V-ik elemisták is abszolváltak s ilyenformán elkészülhettem arra, hogyha az őszire sem érkezik meg a csoda, akkor még elemibe sem járhatok tovább.

S az ősz ismét eljött, de a csoda ismét késett. A tanítóbácsi engedelmével karácsonyig még el-ellátogattam az iskolába, de már ez sem ízllett, így hát inkább otthon ültem s olvastam.

Egyszer-másszor próbáltam kibékülni sorssal s ilyenkor azt mondtam rettentő komolyan: gimnázista nem lehettem, hát férjhez fogok menni. Hanem ez a vigasztalás is csak addig tartott, amíg eszembe jutott, hogyha valaki szegény, akkor bizonyosan nem viszik férjhez. Persze szerettem volna hallani az édesanyám véleményét is s egy mosogatás alkalmával — ez a legjobb idő a megbeszélésre — elkezdtem: bizony mit ér ma már a szépség, ha egy lány szegény; mind lehet szép, akkor sem veszi el senki. Édesanyám rám nézett: „bizony úgy van lelkem“ — mondta — „még a szép sem kell, ha szegény, hátha valaki nemcsak, hogy szegény, de még nem is szép“. Ezt nem vártam. Azt hittem édesanyám megsimogatja borzas fejemet s azt fogja mondani: „ne busulj gyönyörűségem, a szépség már magában gazdagság... E helyett? Azt mondta, hogy nem vagyok szép! Igen... igen... hiszen rám nézett, mikor mondta, rám értette.

Tehát nem elég, hogy gimnázista nem lehettem, most még a férjhezmenetelről is le kell mondanom. Mindazonáltal az én „lelkem“ keresztanyáim közül (mert éppen tizen voltak) egynek megindult a szíve az én sóhajtasáimon s elvitt magával Szentgyörgyre, hogy egy kicsit vigasztalódjam. Hétfőn érkeztem a városba s a következő hétfőn, hetivásárkor, kimentünk a piacra, hogy ott majd csak kapok egy falunkbeli szekert, hogy haza vigyen. Szekér azonban nem akadt s így én is felkísértem Áci barátnémat a Mikóba, ahová beíratni vitte őt az édesanyja. Istenem, mikor átléptem annak a régen sóvárgott intézetnek a kapuját! Milyen különös érzések kóvályogtak bennem! De hallgattam! Áci édesanyjával bement az irodába, én kint maradtam azzal ürüggyel, hogy őrzöm a kosarat, amibe paradicsomot s paprikát vásároltak, mert nem volt batorságom bemenni oda, ahol most egy másik

leánykát írnak be a gimnázista lányok névsorába.

A folyosón nagy diákok mentek végig, egyik-másik incselkedve nyúlt az előttem levő kosárba, de az én csodát váró tekintetem most elnézett minden felett.

Egyszer csak megnyílt az iroda ajtaja s egy szép asszony lépett ki rajta. Ahogy mellettem elment, félénken köszöntem. Rám nézett egy pillanatra, aztán sietett a lépcső felé. Egyszer csak megfordult s hirtelen hozzám jött: „Te is beíratkozni jöttél csöppség?“ — kérdezte. Ez már sok volt az én iskolaéhes lelkemnek. A szívem összeszorult, a szemembe könny gyűlt: „Nem, én nem azért jöttem — zokogtam — mi szegények vagyunk, én nem járhatok iskolába, pedig olyan nagyon szeretnék“.

„Szeretnél iskolába járni?“ — kérdezte s rám mosolygott jóságos arca. Aztán kérdezősködött még egyről-másról, végül megsimogatta könnyes arcomat, kézenfogott s bevitt az irodába...

Es a csoda, amiért én annyit imádkoztam, mégis megtörtént s én első gimnázista lettem.

Őszi búcsú.

II-ik rész.

*Borus őszi napok,
Rideg alkonyatok...
Köszöntnek ma-holnap,
S elbuvik a jó nap.*

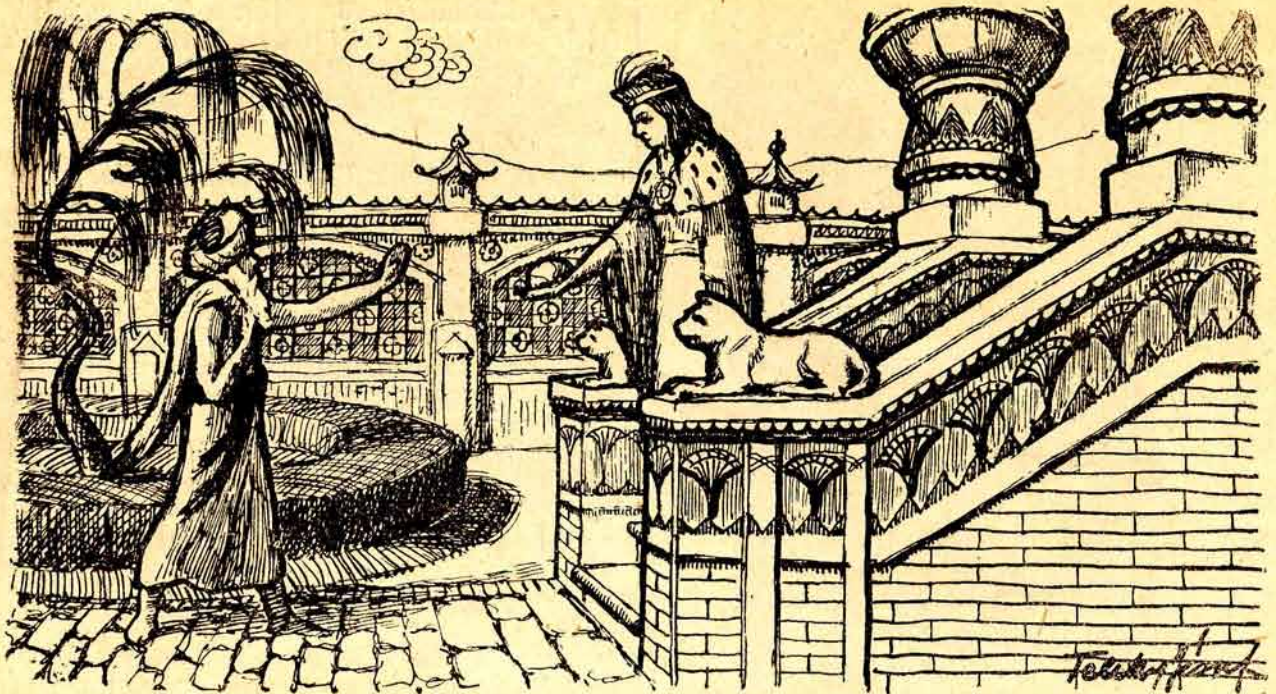
*Nem búcsúznak tőled,
Vidám nyári élet!
Tudjuk vissza jössz még
Ránk: mosolyog az ég.*

*Pihenni tér minden
A nagy természetben,
Hogy majd, nemsokára
Új nyár hajnalára*

*Új élet fakadjon!
És vigan daloljon...
Vissza térjen kedvünk,
Gazdagabbak legyünk:*

*Erő, egészségben,
Szorgos munkaködvben,
Teremjen a mező,
Daloljon az erdő!...*

Zombory Sándor.

Adzsitkumár.

Bengál mese nyomán átdolgozta:
Telekyné F. László Marcella.

(Folytatás)

— Megírom az egész történetet s a levelet add át a király legfőbb tanácsosa fiának, aki nekem jóbarátom.

Összetalálkoznak a régi jóbarátok.

A reggel eljött. A napsugarak Duorani szobájába is beragyogtak. A királyasszony felnyitotta a szemét. — Milyen furesát álmodtam, — révedezett vissza éjszakaj álmára. Az aranyhal jelent meg előttem és kérte vissza az aranyfűzért. Ha nem tudnám, hogy Adzsitkumárt előttem tették holtan a koporsóba, gondolnám, hogy él, s ő akarja visszakérni a láncot. De hahaha! — ő azóta már por és hamu — így a láncot én viselem ezután is. Éji asztalkájáról felkapta aranyfűzérét és gúnyos mosollyal gyorsan a nyakára csatolta.

Ebben a percben Adzsitkumár ismét életelenül, holtan esett össze.

A szép, fiatal leány zokogva futott hozzá, de annak ajka néma volt már és hideg. Még pár percig időzött mellette, aztán kezébe véve a levelet, elsietett a királyi palotába. Hogy feltűnést ne keltsen a megjelenése, koldusleánynak öltözött.

Am nem volt könnyű a palota belsejébe jutnia, mint, ahogy gondolta. A tágas udvarokon, katonák s szolgák, majd később a király főemberei kezdtek jönni-menni. Ólalkodott, figyelt jobbra-balra, hol is lakhatik Adzsitkumár barátja? Kérdezősködni nem mert,

mert attól félt, hogy mint afféle koldusleányt kikergetik. Végül mégis szerencsésje volt. Megtalálta a király főtanácsosának a palotáját, s ahogy a nyitott ablakon benézett, ott látta Adzsitkumár barátját egy díszes, szép teremben, olvasgatott elmélyedve. Gyorsan beosont hozzá. Az olvasó ifjú csak akkor vette észre, mikor a leány már előtte állott. Meglepetése és haragja határtalan volt. Hogy merészelt bejönni hozzá kopogtatás nélkül ez a koldusleány? A szolgák után akart kiáltani, de a leány könyörgő pillantással nézett rá, ujját ajkára tette, mintha azt akarta volna mondani:

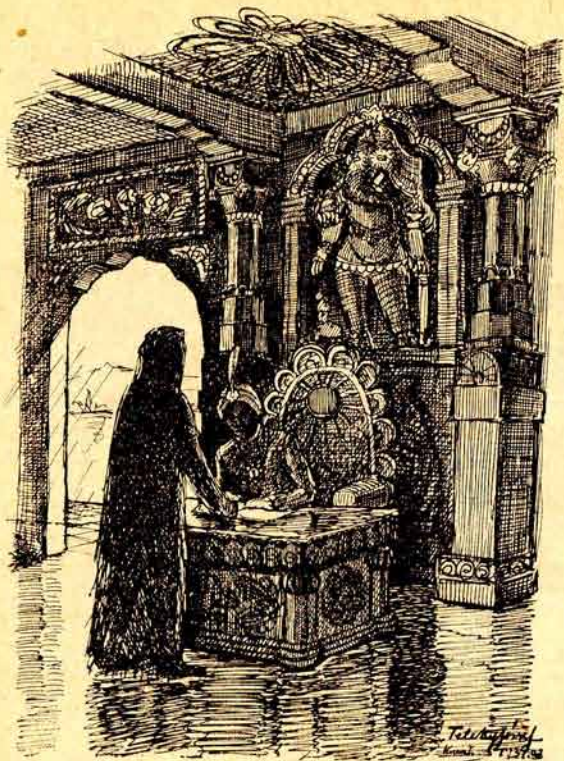
— Nem beszélhetek! — Köntöse zsebéből kihuzta gyorsan a hozott levelet s átadta, némán szó nélkül.

Az előkelő ifjú türelmetlen mozdulattal tépte fel a tekeres tartó szalagját, s mind nagyobb izgalommal olvasta annak tartalmát. Majd megragadta a leány kezét, úgy kérdezte tőle nagy izgalommal:

— Igaz ez a levél? S az én felséges barátam, Adzsitkumár még él?

A fiatal leány előbb óvatosan körülnézett, csak azután felelt:

— Ne beszélj! Maradjon kettőnk titka a levél. Am éjszaka jöjj majd el oda, s akkor személyesen győződhetsz meg a dolgok állásáról. A leány ezután meghajtotta magát és sietve eltávozott.

Az előkelő ifjú előtt mindez csodálatosnak tünt fel. Szinte hihetetlennek. Elővette újra a királyi levelét. Vajjon nem csalás az egész? De nem lehet csalás, a leány olyan igaznak és őszintének tetszett.

— Mindenesetre utánajárok alaposan a dolognak — gondolta magában.

Nyugtalanul várta az éjszakát. Nem is feküdt le, hanem jött, ment fel s alá szobájában. Visszagondolt gyermekkorukra, amikor együtt játszadoztak Adzsitkumárral. Beh boldog idő is volt az! S milyen nagy volt a szomorúság, amikor Adzsitkumár váratlanul meghalt s eltemették.

Oh, hát lehetséges volna, hogy Adzsitkumár nem halt meg igaziban? A palota lakóit elnyomta az álom. Az ifjú sötét köpenybe burkolózva lopta ki magát az egyik kapun. Nem látta meg senki.

Sötét éjszakában csak a csillagok ragyogtak le a földre. Az ifjú éles szemei csakhamar észrevették a parkot, a fák körvonalait s a park közepén hallgatagon rejtőző palotát. Már vártak reá. Milyen kimondhatatlan öröm volt a két jóbarát találkozása.

Adzsitkumár neki is elmesélt mindent. Tövérről-hegyére. Megtudta, hogy ki volt a koldus leány. Most restelte csak, hogy milyen megalázóan viselkedett vele szemben. Kérte is, hogy a szép leány boesásson meg neki.

Az kedvesen mosolygott:

— Nincs mit megboesástanom. Nem tudhattad, hogy ki vagyok, én meg nem mondtam meg. Jogosan híhetted, hogy valami alantas koldusleány vagyok. Kezet nyújtunk egymásnak és el van minden felejtve.

Az idő hátralevő részét a régi emlékek felelevenítésével töltötték. Majd a lánc is szóba került, Adzsitkumár életitka. Mi módon lehetne azt a láncot visszaszerezni Duoranitól?

Beteljesedik Bidhatopur jóslata.

Attól a naptól kezdve az előkelő ifjú gyakran eljött éjjelente Adzsitkumárhoz. Am úgy megőrizte a titkot az ifjú, hogy senkinek sem szólt róla. Csak a hármajuk titka volt Adzsitkumár csodálatos kételtúsége.

Egy alkalommal azzal a hírrel lepte meg barátját Adzsitkumár, hogy megkérte feleségül a szép leány kezét.

Az ifjú mindenáron be akarta avatni az öreg királyt és Suorani királyasszonyt a dologba, hogy a mennyegzői ünnepen ők is jelen lehessenek. Milyen boldogság lenne nekik látni, tudni, hogy halottnak hitt gyermekük él. Adzsitkumár azonban hallani sem akart erről.

— Még nincs itt az ideje, hogy szüleim előtt felfedjük életem titkát, — mondta.

Igy hát a mennyegzői ünnepélyt csak hármásban tartották meg. Egyetlen vendég Adzsitkumár jóbarátja volt. Az ifjú mindent megtett, hogy az esküvői ünnepet minél szebbé tegye.

Az esküvői szertartás maga egyszerű volt, de felemelő. Mindnyájan érezték, hogy szerető szívek kelnek egybe egy hosszú élet tartamára. A tanácsos fia kitett magáért. A termet szép virágfüzérekkel díszítette. Enni-innivalót is hozott bőven. Nem volt semmiben hiány. Legfőképpen szeretetben. A szép leány Tündérországot hagyta ott, hogy Bidhatopur jóslatának beteljesülését elkerülje. Am a földi világban, a halandó emberek között is rátalált a Sors, — mert lám mégis csak az lett, amit a Sors akart, s ahogy Bidhatopur édesanyjának előre megmondta:

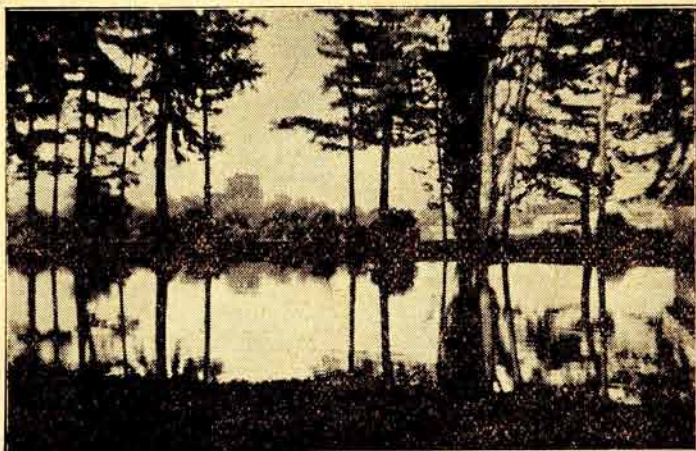
— Leányod egy halotthoz fog feleségül menni. Igen, egy halott királyfinak lett a felesége. De ő így is nagyon-nagyon boldog. És férjét, ha csak rövid ideig is lehetnek együtt életben, el nem cserélné senki mással a világon.

Igy teltek el az évek. Boldogságban, egyetértésben. Adzsitkumárnak fia született, majd leánya. Milyen boldog volt Adzsitkumár, hogy immár két szép, egészséges gyermek apja lehetett.

Talán így éltek le egész életüket, ha a jóbarát nem sürgeti, hogy Adzsitkumárnak vissza kell térnie az emberek közé. Igen öreg már a király is. Meg talál halni s akkor ki fogja a trónt örökölni? Azt az életláncot feltétlen vissza kell szerezni. De hogyan?

Rengeteget dolgoztak ezen a jóbarátok.

Szép őszi napok.

A mostoha testvérek.

Eredeti székely népmese.

Irtá: ÖSZ JÁNOS.

Egyszer volt, hol nem volt, volt ezen a világon valahol egy özvegy ember. Volt annak az embernek egy ügyibe való leányocskája. Lakott az alvégen egy özvegy asszony, annak is egy leányocskája. Az ember leánya minden Isten áldotta reggel az alvég felé hajtott a mezőre ludjait. Az özvegy asszonynak is voltak ludjai, hát a két leányka mindig együtt őrizgette a ludakat, együtt játszadoztak. Az asszony füsülgette, édesgette, becézgette az ember leányát. S azt mondja egyszer az asszony:

— Látod, látod leányom, ha apád magához költöztetne engem, együtt lennétek s lennének éjnap egyiránt, s én is jobban gondozhatnának. Úgy lenne dolgod, mint egy úri dámának.

Jól van, mondja a leányocskája az apjának, hogy mit mondott neki az alszegi özvegy asszony. Felüti a fejét az ember a leánykájára szavára. S elgondolja, hogy bíz az egyet se volna bolondság összeütni a konyhát. Hát nem is sokat gondolkozott, hanem nagy ízibe el, le az özvegyasszonyhoz. Szerencsés jóreggelt kívánt s avval elmondotta, hogy:

— Hugom-asszony, én is özvegy, kend is az nekem is egy árvám, kendnek is, legyen az én élettársam, hogy ez a két leányka ne legyen továbbat is árva. Az asszony egy szóval se mondott ellent, hanem ahajt nagy ízibe lakodalmat csaptak s összeverték a konyhát. Hát jó! ha össze, jól is ment a dolog addig, ameddig. De, amikor a leánykák nővésnek indultak s látta az asszony, hogy a mostoha nemcsak, hogy sokkal szebb, de százsorta ügyibealóbb is, mint az övé, úgy meggyűlölte ő is, a lánya is a szegény mostohát, hogy annak nem volt többet nyugta, megállása a háznál. S addig-addig áskálódott a rosszlekkü

ármányos asszony ellene az apjaura előtt, míg az reá nem szánta magát s szolgálatba küldötte az édes leányát. Elindul a szegény árva leány nagy keserves sírással egyfelé, maga se tudva merrefelé, szolgálat keresni. Ment mendegélt hegyen fel, völgyön le. Míg estére kelve nagy fáradtan eíer egy majorházat (juhász kunyhó). Ó biza, gondolta, akármi lesz bémegy oda, legalább nem hál kün Isten szabad ege alatt. S mert erőst éhes volt, tapogatni kezd a sötétben, ha kaphatna valami emivalót. Talált is a polcon egy darabocskát sajtot, s mikor enni kezdi, egy macska csak megszólalt mellette, keserves nyávogással. A leány jószívű volt, a macskának is adott a sajtból. Egyszer hát zörögnek az ajtón s egy nagy fekete medve elkezd, hogy:

Tángyér talpom, lompos farkom, cresszettek bé!

Hát erősen megijed a szegény leány, hogy mit csináljon, merre legyen ő most! De megszóllal a macska:

— Ereszd csak bé te jólekkü leány! Hát gondolta a leány, amit ad a jó Isten a lesz: béereszti a medvét.

Azt mondja akkor a medve:

— Tangyér talpom, lompos farkom, fekete szemem szemöldököm, éhes vagyok, adj ennem, te szép leány!

Jól van! A leány a még meglevő sajtját odaadja neki. Amikor egy miccre béalá a sajtot, lefeküvék aharré a szegletbe, de azt mondja a leálynak, hogy csak ő is feküdjön ízibe melléje. Haj minden szentek, apró szentek, — sóhajt fel a leány — hát hogy feküdjék egy vadállat mellé? még széttépi. De megszóllal mellette a macska:

— Egyet se félj te szép leány, fekiüdj csak bátran melléje.

Hát — gondolta a leány — legyen, ami lesz, — nagy dideregve, reszketve melléje fekszik. S mert erőst fáradt s álmos is volt, egy miccre elalvék. Virradóra kelve megébred a leány. Néz szereden széjjel, dörzsöli a szemét. Tapogatja magát. Sehogy se akarja hinni, hogy csakugyanvalóst ő lenne-e, abban a gyönyörűsége selyempaplanos ágyban, szépséges palotában. Amíg gyönyörködik ott magában, hát csak eléje áll egy szépséges úrfi s azt mondja neki:

— Na te szépséges leány, hogy az este nem féltél tőlem, béengedtél, sajtotdat se sajnáltad tőlem, a jó Isten nevével mellém feküdtél, ezekkel felmentettél az átok alól, amely alá mostohánk vetett iker-bátyámmal együtt. Ezért hálából feleségül veszek. S mert a leány is erőst megszerette a szépséges úrfit, összeházasodtak s az naptól fogvást boldogul éltek.

De bezzeg nem így otthon a leány apja. Mert mégis csak sajnálta az édes leányát, hogy olyan könnyen elúzte magától. S mikor látta, hogy időrátelve se jön haza, nem volt többet nyugta, otthonmaradása. Világgá indult, hogy, ha égen, ha földön, de addig meg nem áll, amíg fel nem találja valabol a csillagok alatt. Ment, mendegélt árkon, bokron, mindennen keresztül, nagy búbánattal. Amíg ér egy olyan szépséges palotához, amilyent még álmában sem tudott volna elképzelni. Meglátja a leánya, mert éppen a leányáé volt a palota. Megismeri az édesapját. Eléje szalad nagy örömmel. Béviszi a palotába, ellátja minden jóval, s elbeszéli az ő sorsát s hogy milyen boldog. Megy haza az ember, nagy örömmel mondja otthon, hogy felvitte Isten az ő édes leánya dolgát.

Haj! lett erre irigység olyan, hogy sem a mostoha, sem a leánya nem tudtak a nagy irigységtől aludni az egész hosszú éjen át. Sugtakbúgtak, szöttek-fontak, hogy csak azért is! A gonosz mostoha még reggelt se várt s már hajnalba utnak indította a leányát.

Hogy s hogy nem esék, éppen azon úton indult ő is neki, amelyiken a mostoha testvére. Estére ő is elérte a majorházat. Bément hát. Ő is megkapta a polcon a sajtot, s mert éhes volt emni kezdette nagy mohón. A fekete macska mellette is nyávogni kezdett nagy keservesen. Hanem ahelyett, hogy adott volna neki belőle, elrugta magától. Egyszer hát jött a fekete medve s elkezdette mondogatni, hogy:

— Tányér talpam, lompos farkam, fekete szemem szemöldököm, nyiss ajtót te leány. Megszólalt ekkor a macska:

— Nem adtál sajtot, most tégy a kedved szerint.

Amíg a leány nagy szepegve gyöntölődött, hogy mit tegyen ő most, addig a medve belökte az ajtót, neki a leánynak s egy miccentések alatt miszlikbe szagatá. Az asszony pedig várja-

várja a saját leányát, hogy beszélje el a nagy boldogságát, de az ugyan várhatja. A mostoha leány pedig ma is boldogan él; éppen a minapában találkoztam vele a Gyuribátyom kapujában, ha nem hiszik kietek, járjanak utána.

Hogyan viselkedünk?

Közi: **Teleky Dezső.**

Légy figyelmes, körültekintő és udvariasság! Az udvariassággal nemcsak másokat becsül meg az ember, hanem saját magát is. Ez különösen az étkezési szabályok pontos megtartására vonatkozik. Az udvariasság alapja: **tisztelet felebarátunkkal szemben.** Mindenesetre ez **jó, megértő** lelket kíván tőlünk. — Ha észreveszed, hogy valaki izléstelenül eszik, még, ha bánt is téged az illető tudatlansága, egy pillantással se mutasd nemtetszésedet. Légy elnéző vele szemben, s igyekezd őt magad előtt azzal mentesíteni, hogy bizonyára nem volt neki eddig alkalma a helyes és illedelmes étkezés elsajátítására. Uriember különösen társaságban senkit sem szégyenít meg. Ez durvaságra vallana.

S itt eszembe jut egy kis történet. I. Ferenc József magyar király udvari asztalánál történt meg a következő eset: Egy fiatal hadnagy, aki az olaszországi háborúban nagyon kitiintette magát, udvari ebédre volt hivatalos. A király az ifju vitézt kivételesen első helyre ültette, a nagyobb rangú tisztek csak utána következtek az asztalnál. Leültek a párolgó leveshez. Ekkor az inasok apró jégdarabkákkal kínálták a vendégeket. A hadnagy kiszedett egy darabkát, de nem tudta, hogy mire való, hirtelen a levesbe tette bele. A nagyrangú urak, akik már ismerték az udvari ebéd szokásait, s tudták, hogy a jég a pezsgős pohárba s nem a levesbe való, derűs arccal nézték a feszengő hadnagyot, aki tájékozatlanságában ilyen nagy baklövést csinált, s kérdő kíváncsisággal tekintettek a királyra. A király pedig, hogy a hadnagy zavarán segítsen, s nehogy kitiintetett tisztje az asztaltársaság előtt megszegyenüljön, a kivett jégdarabkát szintén levesébe tette. Erre a főrangú tiszteknek is hasonlóképp kellett cselekedniök. Látjátok — cimborák — ez a királynak valóban **nemes udvariassági ténye volt!** Ebből a kis történetből azt a tanulságot is levonhatjuk, hogyha evés közben valamely eszköznek használatát, vagy az étkezési módszert biztosan nem tudjuk, nézzünk előbb körül, s figyeljük meg, hogy mások mit csinálnak? hogyan használják fel az előttünk ismeretlen eszközt?

(Folytatjuk.)

Cinke királyfi lakodalma.

Egy cinke királyfi
Egyszer réges-régen
Beköszöntött szépen
A verebek hercegéhez
Aranyos szekéren.

Előadta bátran
Az ezüst pitvarba',
Hogy a mentéjébe
Száz arany van várrva,
S mi tagadás — a herceglányt
Párjával akarja.

No, az öreg herceg
Abb'a minutába'
Beljebb tessékelté
A vendégszobába,
S nagyot ütött az öklével
Gyémánt asztalára:

— Hej, édes szolgálaim,
Mindenféle népem,
Itt legyen ezen a
Fényes vendégségen,
Ablakomban száz csipogó
Múzsikus zenéljen!

S hogy vendége leült
Egy rubintos székbe,
Boros billikomot
Rakatott elébe,
Megkínálta minden jóval,
Hadd múltjon az éhe!

A cinke királyfi,
Igy mondják a vének,
Szomorúan, búsan,
Asszony nélkül tért meg.
A cinkéről s a macskáról
Ennyit mond az ének.

Mire leszállt a nap,
S helyére az éjjel,
Ült az ég boltjára
Csillagos szemével,
Tele lett a herceg háza
Büszke vendégnéppel.

A fényes lakzira
Megérkeztek rendre
Nagy veréb-országnak
Minden rangú rendje,
S éjfél tájban szintén megjött
Varjak fejedelme:

— Kár ... kár ... vígan vagy te
Fenséges barátom,
Folyik a bor szépen,
Adta lirom-lárom!
Hanem hát a szép menyasszonyt
Sehol sem találok!

— Csirr-csurr! — rikkantott a
Herceg a szolgálknak,
— Mondjátok meg tüstént
A menyasszony-lánynak,
Hogy a fényes vendégpárok
Már csak rája várnak!...

Szalad ahány szolgálta,
De visszaloholnak:
— Hült helyét találtuk
A szép lányasszonynak.
De ott künn a hamis macskák
Oly furcsán nyávognak.

Kelemen Andor.

Gonosz Miska, jó Miska.

Miska futott az udvaron végig ész nélkül. S utána nagyanyja hasonlatosképpen. Hajkurászta a fiút egy jókora cseber-rúddal s kiáltott utána nagy mérgesen:

— Állj meg, állj meg te, mert letöröm a derekadat! Volt is kedve Miskának megállni az ilyen kedves biztatásra, szaladt neki a kiskapának, meg is akadt az inge egy nagy szegben. Ha lehasadt, inkább maradjon kapudísznek, csak menekülhessen.

Menekült is amilyen gyorsan lábai bírták. Nagyanyja meg nem üthette, csak kiáltása hangzott... Hej, te akasztófára való gézengúz! A dísztelen lármára elérkezett a szomszédasszony, kicsit sópáncodni, kicsit jóízűen esodálkozni.

— Mia lelkem nó, mi történt?

— Mi, hát az az akasztófa-virág... Jaj lelkem, mindjárt megfulladok a méregtől, — ...lekapta a keszkenőt a fejről s a földhöz vágta, — az a semmirevaló egy csóré varjúfiókat dobott a levesembe.

— Mit, varjút?

— Azt hát.

— A ked levesibe?

— Nem es az övébe, azt megette előbb... Van neki magához való esze, csak ingem megcsúfolt a szégyentelen... Amíg térültem, fordultam, lelkem, belélokta a csiparba s ott leskődött, pukkadozott, hadd lássa, hogy megkostolom-e? pi-há!

— Megkostolta? — kérdezte az asszony kiismerhetetlen orcával.

— Nem, szerencsére megláttam s hozzávágтам. Még aszongya, jót akart. Aszongya, az udvarban es varjú-levest főzött a szakács.

— Tán csak nem?

— Hiszi az ördög, én nem... Csak azt tudom, hogy az onokám ingem a sírba tesz! — Felvette ledobott keszkenőjét, megrázta, megtörülgette vele könnyes szemét s aztán újra a fejére kötötte.

Mé nem vitték Daniék a gyermeket es magukkal Bucuresztibe?

— Nem teheték, lelkem, szolgálni mentek, hogy gyűjthessenek egy kis pénzt s vehessenek fődét es, legyen mit jussoljon utánuk ez a semmirevaló.

— Éppég megérdemli, mire hazajönnek, világ csúfja lesz belőle, kied nem bír vele.

— Nem bír avval senki, — mondta az öreg immár sóhajtvá, békülékenyen. Gyermek... Még megjavulhat.

— Az nem soha, — mondta a szomszédasszony s beszélt volna még, de reánézett az

öregre s jobbnak látta elkotródni, mert a végén még ő kapott volna ki, hogy miért nem hisz az unokája megjavulásában.

Miska azalatt futott az úton végig. Ami liba volt előtte s gyermek, az menekült. A kutyák is behúzott farkkal iszkoltak az udvarokba. A macskák a háztetőkre, onnan köpdöstek le, a kutyák ugattak az udvarokból kifelé. Csak kis Katit foghatta el, ő még nem tudott futni, törökbúza kapáláskor mult két esztendő. A leánykát aztán megbőgette... Megcsavarta egy cseppett a fülét, megborzolta a haját, annak ennyi is elég volt, hogy muzsikáljon neki, amíg ő tovább haladt új multság után, ami kínálkozva-kínálkozott lépten-nyomon... Megkergette a kutyákat. A kapu alatt piszkálta egy bottal orrukat, azok csináltak aztán szép nótát neki... Az is jó multság, de annál jobb volt kihúzgálni a gyümölcs-csemetéket a Nagy Miklós kurátor úr kertjéből s elültetni a templomkertbe. Meg is öntözni szépen a patakból, a kalapjával hordott vízzel, elrendezni akurátosan es elgondolni, hogy örvend majd a kurátor úr, ha haza jön Vásárhelyről es meglátja.

Ott van ökelme a vásárban s a többiek itt-ott, vagy a mezőn dolgoznak, ninesen otthon senki számottevő ember, csak pár vénasszony es gyerekek, azoktól ő meg nem ijed... Úr most Miska, riogatja a bíró úr malacait egy-két kődobással s igen örvend ijedi visításuknak.

Utoljára pedig az öreg méltóságos gróf kertjébe ment cseresznyét enni... Ott, közel a kerítéshez, áll egy nagy cseresznyefa s annak olyan édes a gyümölcse, mint a méz. Szerették is az ég madarai, de Miska is szerette nagyon. A legényke pedig, akit a gyümölcs örzésére odaállítottak, nem teljesítette kötelességét, nem forgatta a kereplőt, hogy annak csergő hangja elriassza a madarakat, mert feküdt a fűben, ha nem hiszik kietek, járjanak utána.

Miska, hogy átbújt a kerítésen, leskődve körülnézett s rögtön észlelt mindent. Megnézte a fiút, sunyin vigyorgott es menten elkövetett volna ellene valami lehetetlen dolgot, ha tanácsos lett volna. Megelégedett hát avval, hogy számárfület mutogasson, ha a fiú nem is látja, s felmászott a fára. Kényelmesen elhelyezkedett egy vastagabb ágon s csak úgy magostól nyelte a cseresznyét, nem mint a szarka, amelyik ott billegett az ágletőn s csipegette a cseresznyét nagy begyesen.

Lógatta a lábait munkaközben s minduntalan cseresznyemagvakat köpdösött a pásztorfiú felé addig-addig, amíg eggyel úgy eltalálta annak az orrát, hogy az menten bamba képet vágott s dörzsölte a szemét. Miska lapult a fán s fogta a markával a száját, hogy ne válják hall-

hatóvá kacagása. Ám hiába minden, a fiú már ébredt s észlelődött, tán csak nem a szarkák. Kapta a kereplőt s csergetett kegyetlenül, mint aki érzi, hogy hibázott... Aztán felnézett a fára, meglátta Miskát s vigyorgott. — Ne tolvaj, ne!... Majd adok én cseresznyét! — kiáltotta s azzal uccu neki, iramodott fel a fára. — Tőlem ugyan nem menekszel! Hogy az ördögök számkáztassanak meg.

Miska nagyon megszeppent, ha ez a nagy fiú utoléri, mi lesz? Mit tegyen, ugorjon le és fusson el, vagy másszék feljebb egy vékonyabb ágra, ahová az a nagy fiú nem követheti? Az utóbbit választotta, és rosszul választotta. Az a vékony ág még az kis testét sem bírta el s nagyot recsenve, vele együtt a földre esett. Szegény Miska úgy elterült a földön, mint egy béka, meg sem moccan, még hangot sem tudott adni, csak feküdt mozdulatlanul. Ettől a látványtól a nagy fiú is megijedt, úgy, hogy előbb ő is mozdulatlaná vált s csak azután sietett Miskához s szolóngatta és rázogatta. Miska te, nem bántlak na, ... mozdulj má na!

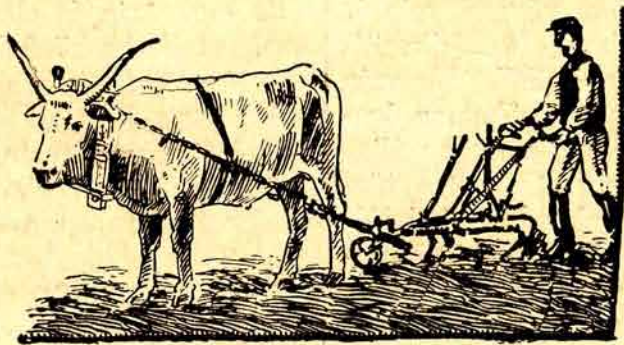
Feléje hajlott, nézegette. Milyen fehér, Istenem... tán meghótt... Ettől a gondolattól olyan fehér lett ő is, mint a fal. — Mámost mi tévős legyek, gondolta és állt, csak állt tanács-talanul, aztán odébb ment, úgy félt hátha meghótt.

Szerencsére a grófkisasszony arra sétált,

hallotta a hangokat és odasietett. Így került az ájult gyerek gondozás alá és eltört lábával a kórházba. Ott az idegenségben aztán úgy megváltozott, úgy megjuhászodott Miska, hogy nem lehetett ráismerni. Csak feküdt csendesen a szép fehér ágyon, olyan szeliden, mint egy göndör-szörű báránka, de még annál is szelidebben, mert az néha sír, de ő azt sem tette. Feküdt türelmesen, ha kínozták is a doktor urak s ápoló kisasszonyok, mert tudta, hogy az ő jávára teszik s csak éppen annyit bántják, amennyi feltétlenül szükséges arra, hogy meggyógyuljon. Tudta Miska azt is, hogy az ő hibájából történt az egész. Sőt, érezte, hogy a nagy fájdalom, sok, sok hibájának a büntetése. Ezért türe hájt békével s még örvendett, hogy nem történt vele nagyobb baleset. Mikor hetek múlva, egészségesen hazakerült a kórházból, nagyanyja azt sem tudta hová legyen a csodálkozástól, úgy megjavult. Miskát akarattal sem lehetett volna semmi rosra rávenni. Kicsi Katit egy szép piros almával édesgette magához. A kutyáknak csontot adott, a cicákat megsimogatta, a kurátor úr kertjéből nem huzigálta ki a gyümölcs csemeteket, malacoknak, libáknak békét hagyott, a cseresznyefának még a közelebe sem ment, de a grófkisasszonynak szép virágcsokrot szedett a réten és szorgalmasan járt iskolába.

Így lett gonosz Miskából, jó Miska.

Őszi szántás.

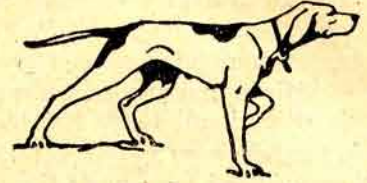
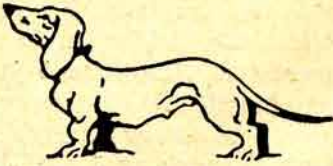

Még csak nem rég takarította be a szorgalmas gazda a nyár gazdag ajándékait, a búzát, a rozsot, az árpát, zabot, amelyek embernek, állatnak kenyeret, táplálékot nyújtanak a kietlen, dermesztő

télben, amikor a természet terméketlen, halott. Ám a szántó-vető gazda már a betakarítás után gondol a jövő évi termésre. Szánt s vet az őszi tarlón, hogy újra arathasson a jövő nyáron...

Az Uj Cimborá előfizetési díja egy fél évre: 100 lei.

Hűséges kutyák.

A kutya hűségéről, okosságáról nagyon sok történet forog közszájon. Az alábbiakban két olyan történetet közlünk, amelyek fényesen bizonyítják a kutya hűségét és okosságát.

A Vezuv tűzhányó kitörése által elpusztított Pompei városában talált emlékeket múzeumba gyűjtötték össze. A tűzhányó hamuja és izzó kövei által eltemetett városban az emberek és állatok alakja is csodálatos épségben megkövesült állapotban maradtak meg. A múzeumban csodálatos épségben mutogatnak egy megkövesedett kis fiút, aki mellett egy kutya áll. A kutya nyakörvén nagy nehezen kibetűzték a latin felírást, hogy ez a kutya kis gazdáját háromszor mentette meg a biztos haláltól. Először a tűzből, azután a vízből és harmadszor a rablóktól. Negyedszer a kutya nem tudta kis gazdáját a veszedelemből megmenteni, mert a tűzhányó forró hamuja gyorsabban végzett vele és a kis gyermekkel, semhogy élve kikerülhettek volna a tüzes pokolból. Egymás mellett fekiüdve kapták meg őket az ásatások alkalmával. Érdekes, hogy az állatok közül csak azok pusztultak el a tűzhányó kitörése alkalmával, amelyek istállóba voltak kötve. A kutyák közül pe-

dig azok, amelyeket láncra kötve tartottak. Az említett kutya elmenekülhetett volna, mert szabadon volt, azonban megakarta menteni a fiút, akinek életét már háromszor megmentette.

Ennek a kutyának a hűséges hősiességéről 1800 esztendő múlva mond dicséret történetet a tűzhányó által elpusztított Pompei múzeuma.

Amerikában esett meg a következő kutya-történet. Egy hivatalnoklány a hivatali helyiségtől távol eső lakására a sötétség beállta után mindig félelmek között ment haza. Év vége fele, amikor nagyon sok munkája volt a hivatalban, a késő éjszakai órákban kellett megtennie az utat. Egy késő este, mikor hazafelé tartott, félelmében sírni kezdett. Nagy rémületére egy kutya szegődött mellé és elkísérte egészen addig, amíg járt utcákra érkezett. A kutya ezután minden este megvárta és elkísérte egészen addig, amíg emberek közé ért.

Az állati lélektan kutatói sokat vitáztak afelett, hogy ez a kutya tudatosan eslekedett-e, megérezte, hogy a ltánynak védelemre van szüksége, vagy pedig az egész csak véletlen eset volt.

Feri bácsi.

Az „Uj Cimborák Tízparancsolata“.

1. Az új Cimborák istenfélők.
2. Tisztelik szüleiket, szeretik testvéreiket.
3. Szorgalmasak a tanulásban és a többi kis Cimborát ismeretlenül is testvérenek tekintik.
4. Nem mulik el nap, hogy valami jót ne eslekedjenek.
5. Olvassák és terjesztik iskolatársaik között a lapot.
6. Bemutatkoznak levélben vagy fényképen.
7. Az új Cimborák sohasem küldik vissza a

lapot, hanem ha kinőnek a sorból, keresnek maguk helyett egy más Cimborát, hogy az járassa tovább a kis folyóiratot.

8. A lapszámokat gondosan megőrzik és beköttetik.
9. Résztvesznek az Uj Cimboró mozgalmaiban (kertészkedésben, rajz-kiállításban, bélyegcserében, takarékoságban stb.).
10. Az előfizetés lejártakor megkérlik édes szüleiket, hogy hosszabbítsák meg az előfizetést, mert amint hangsúlyozza a közmondás: Rend a lelke minden dolognak!

Bemutakozó.

Kedves cimborák!

Engedjétek meg kis cimborák, hogy én is bemutatkozzak előttetek. Mivel én még hatéves vagyok csak, írni nem tudok, így a kis szürke verebet kérem meg, hogy

írja meg helyettem a bemutatkozó levelet. Nevem Könczey Évi, Sepsiszentgyörgyön lakunk. Az újságot édesanyám olvassa fel nekem, de ha megtanulok olvasni, akkor majd én magam fogom olvasni.

Szeretettel köszönt benneteket:

Könczey Évike.

Kedves Marcella Néni!

Én is bátorságot veszek a bemutatkozásra. Nevem Mihaleczky Margit, II-ik gimnáziumba járok, Brassóban lakunk.

E levéllel együtt küldöm a megfejtéseket is a legutóbbi számból, bár nem mindegyiket fejtettem meg. Nagyon kíváncsi vagyok, hogy sikerültek-e?

Az Új Cimborának csak a nyár óta vagyok olvasója, de már is nagyon megszerettem.

Kezét csókolja

Brassó, 1939. VIII. 1.

Mihaleczky Margit II. g. ot.

Kedves Marcella néni!

Jelen levelemben én is bemutatkozom a többi kis cimborák előtt.

Nevem Kleinberger Jenő III. el. ot., Kolozsváron lakunk. Testvérkém nincs, egyedüli gyermek vagyok a háznál. Az Új Cimborát nagyon szeretem, alig várom, hogy jöjjön. Elárulom nektek többi kis cimborák, hogy mi nagyon közel lakunk

az Új Cimborá szerkesztőségéhez és így, ha csak tehetem, szombat délután elmegyek találkozóra.

Küldjétek be ti is a bemutatkozó leveleteket, hogy hadd ismerjük meg azokat is, akik csak nem rég lettek új cimborák.

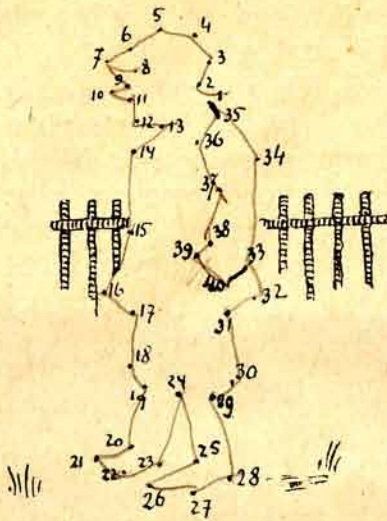
Kleinberger Jenő III. el. ot.
Kolozsvár.

Hogyan lehet tárgyakat delejezni?

Egy félv papírt vágjatok négy részbe s pontosan illesszétek egymásra s puha radirgumival dörzsöljétek végig vagy 10—12-szer a papírlapot. Aztán emeljétek fel a legfelső papírlapot, azt fogjátok látni, hogy az alsó lapok erősen tapadnak a felsőhöz. Most, ha szétválasztjátok, a felső papírlap meghajlik s a másik kezetekkel közeledtek hozzá, a kezetekhez tapad.

A kísérletet folytathatjátok. Vágjatok apró, hegyes papírszeleteket, szórjátok a delejes papírlapra. Ha a lapot felemeljük, a szeletek mind tótágast állnak. Ha pedig a vízszintesen tartott papír aljást ujjunkat végig húzzuk, a papírszeletek szerteugrának, mint valami bolhák.

Kíváncsiak vagyunk, hányan fogják megírni, hogy sikerült a kísérletezésük?

Kihuzós számrejtvény.**Az okos seregély.***(Hoffmann mese.)*

Nagyon megszomjazott a seregély s nagy, messze földön nem talált egyebütt vizet, mint egy vaskos kőkorsóban, amit a szántóvetők használat végett egy hűvösen tartó bokor árnyékába letettek. Egész örömmel ugrott fel a korsó szájára, belenyujtotta csőrét a szűk nyílásba: de jaj, a korsó szűk nyakán nem tudott olyan mélyen benyulni, hogy a vizet elérhesse. Már most mit csináljon? A szomjúság nagyon gyötörte.

Első gondolata az volt, hogy feldönti a korsót. Neki támaszkodott, nekivetette vállát, megfeszítette minden erejét: a korsó meg sem mozdult. Nagy volt a teher, gyenge volt hozzá a madár.

Más módhoz kellett folyamodni. Neki esett a korsó oldalának, s amint tudta, úgy kezdte kopácsolni, ha talán valami léket üthetne rajta, amin a víz majd kiszivárog. Mind hiába. Kemény volt a korsó, nem bírta vele a seregély. Majd meghalt már szomjúságában.

Ekkor apró kavicsokat talált meg a bokor aljában.

— Megvan! — mondá nagy örömmel — nem halok meg szomjan.

S elkezdte a kavicsokat szájába sze-
degetni s szemenként a korsóba pottyan-

tani és hordta, hordta, hordta mindaddig, míg a víz olyan magasra emelkedett a korsó szájáig, hogy most már egészen kényelmesen és bőven csillapíthatta szomjúságát; mikor aztán jót ivott és teljesen felfrissült tőle, így szólt az okos seregély:

— De nagy balgaság lett volna ha két-ségbeesem, ha elveszítettem volna minden reményemet. Én, akinek a jó Isten okos-ságot adott! Nem az erő segít mindig, hanem az ész! Többet ésszel, mint erővel!

Terefere.

(Három törpe, Balambácsi, Lepencz és Bibircsós összetalálkoznak az erdőben és ott tanácsot tartanak.)

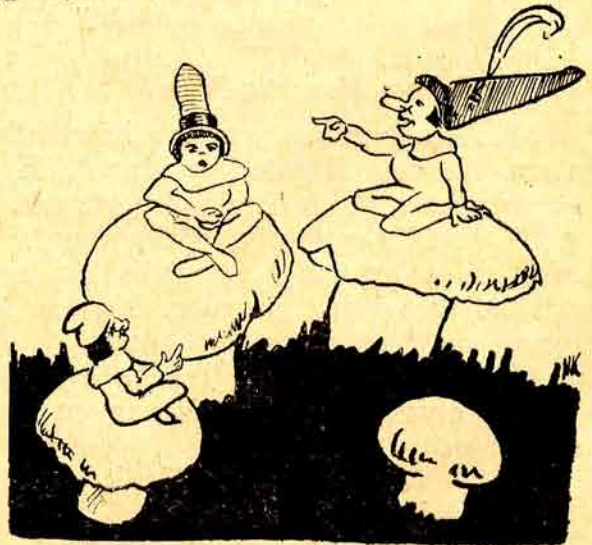
BALAMBÁCSI: Hej, hej, semmiképpen sem szeretem ezt a mai világot, kedves atyámfiak. Az emberek, ahelyett, hogy békességben éljenek egymással, osztályoskodnak, veszekednek, háboruszkodnak.

BIBIRCSÓS: Igaza van kedves szomszéd! Nagyon igaza van. Mintha a világ is megfordult volna a tengelye körül, minden a feje tetején áll az emberek között.

LEPEN CZ: Itt valamit tenni kell a bajba jutott emberekért. Még pedig sürgősen, mert már maguk az emberek sem tudják, hogy mit csináljanak?

BALAMBÁCSI: Igen, — de mit?

LEPEN CZ: Fel kell öltöznünk könyv-
árusoknak — s mind csak olyan könyveket kellene magunkkal vinni, amelyekben békesség szándékú írások vannak, amelyekből megtanulják, hogy mégis csak az az igazi élet, amit egymás iránti szeretetben, békességben, munkában töltenek el az emberek.

Tanácsok a gyermekek részére.

Üzenem nektek kis cimborák, ha elköltöztök, vagy más városba, helységbe mentek, a címváltozást kiadóhivatalunkkal azonnal közöljétek. De, ha másnemű reklamációtok is volna, azt is közölni kell a kiadóhivatallal, hogy utána-nézhesünk.

Ne feledkezzetek meg kis olvasóim a nyár emlékeinek a leírásáról és az új kis cimborák bemutatkozó levelek elküldéséről.

Vajda Veronka IV. el. ot. Gyergyószentmiklós. Leveled a nagy körütről való visszatérésem után asztalomon találtam. Milyen kedvesen mosolyogtak rám a sorok. Szinte ott láttalak a sorok között. A nyáron személyesen is megismeretek. Úgyes toborzó leánykát találtam benned. Ám a toborzást folytatni kell. Így leszünk csak erősek, ha minden újonnan belépő kis cimborára toboroz még egy másik kis cimborát, s azok ismét egy másikat. Irj máskor is Veronkám.

Ádám Katóka Petreni. Levélkédből a régi hűséges kis cimborára ragaszkodása csendül ki. Emlékszem rád kicsi elemista leányka voltál még, mikor nagypapa megrendelte az Új Cimborát. Akkor voltál csak, mint egy kis pamutgombolyag. Lám, már a III-ik gimnáziumba mész az idén. Példát adsz Katókám arra, hogy kell kitartani az Új Cimborára mellett, a kicsi gyermekortól fel az ifjú korig. Figyeltelek a telő évek folyamán, a levelezésen keresztül, szépen haladtál előre. Szeretettel gondolok ezután is rád.

Szabady Babuka és Őcsi Buc. Hogy telt a nyár Marosvásárhelyen? Irjátok meg a nyár emlékeit. Sajnáltam, hogy mikor ott jártam nálatok, nem voltatok otthon.

Daday Ádám Semseny. Nem panaszkodhatom rátok Daday fiúk, mert a nyáron sem szállt alá az rejtvényfejtési búzgalmatok. Ám meg is lesz az eredménye meglássátok, mert mennél nagyobb búzgalommal foglalkoztok a fejtőréssel, annál élénkebb lesz az észjárásotok. A gondolkodás kifejlesztéséhez legjobb utak egyike a gyermekkor rejtvényfejtés és szerkesztés. A 15-i szám megfejtése a sorsoláson részt vesz.

Balogh Ildikó. Te is a régi hűséges kis cimborák közé tartozol. 1936 óta jár neked a lap. Decemberhez egy évre már besorozunk a veteránok közé. Sokat voltál a nyáron egyedül s az Új Cimborára volt a legkedvesebb barátod. Az új rejtvényed ügyes és sorra is kerül.

Boros fivérek Déva. Leveleteket megkaptam. Ti voltatok az elsők, akik a dévai kis cimborák közül írtatok. Bátorság, életrevalóság mutatkozik bennetek. Nemesak megfejtést küldtetek be, hanem új rejtvények szerkesztésével is bemutatkoztok. A legutolsó rejtvény kivételével mind közölhető is. Irjátok Boros fiúk máskor is.

Am de ti többi, dévai kis cimborák, újak. frissek, mit csináltok? Remélem nem alusztok!

Várom közös leveleteket, s beszámolótokat, mi minden történt azóta, amióta elváltunk?

Teszler Edith és Éva Kolozsvár. A legutóbbi szám rejtvényét ügyesen fejtettétek meg, a sorsolásra be is kerül.

Fodor Margit Kolozsvár. A beküldött megfejtések közül csak az egyik jó, a másik hibás. No, legközelebb bizonyára mindenik jó lesz. Azonban helyesebbnek találok, ha nem *ceruzával*, hanem *tintával* dolgoztok, mert a ceruzás írás rendetlen is, meg nem is olvasható olyan könnyen.

Mihaleczky Margit II. g. ot. Örömmel láttam a postában a te leveledet is. Még csak a nyáron léptél be az új cimborák közé, s már is levelezünk lettél. No csak írd ezután is. A megfejtéseid jól sikerültek, a sorsoláson részt is vesznek.

Gálffy Gábor I. g. ot. Székelykeresztúr. Aki tanulni, tudni és haladni akar előre, azt nem kell biztatni és serkenteni, tudja magától is a kötelességét. Tudja, hogy a szünidő nem semmittevést jelent. Az ilyen gyermekek felnőtt korukban is tevékenyek és kötelességtudók lesznek. Leveledet jóleső érzéssel nézegettem. Első leveledben a megfejtésen kívül új rejtvényt is szerkesztettél, a második leveledben pedig a Péter Loráddal közösen írt versekből küldtetek be. A verseket Dezső bácsi is megbíráta s megdicsérte. Csak várjatok türelemmel a közlésre. Hogy a felvételi 9.75 médiával sikerült, ennek én is örülök.

Péter Loránd I. g. ot. Úgy látom, hogy Gálffy Gábor a legjobb barátod, mert a verseket is együtt írtátok. Egész ügyesen dolgoztatok. Irjátok, hogy a Zizit ott is nagy sikerrel játszották, Söt! Lehet, hogy év elején még egyszer lejátszák.

Gr. Dégenfeld Anny II. g. ot. Erdőszáda. Ebben az évben sokat kellett tanulnod, ezért kevesebb idő maradt a levél írásra. Azért az Új Cimboráról nem feledkeztél meg, amint egy kis idő akadt, azonnal írtál. A szünidő jól telt. Fűrődteket gyakran a Szamosban. Az ősszel hogyan fogod folytatni a tanulmányaidat?

Ujfalussy Klára és Mária Új-Káson. Bemutatkozó leveletek közlésre kerül. Milyen kár, hogy amikor Gyergyószentmiklóson jártam, már nem voltál ott a zárdában. Irjátok máskor is!

Marosffy Baba Nagydobos. Kis szíved hűsége, ragaszkodása árad felém levélkédből. Ha a vonat el is vitt innen, Erdélyből, azért a szíved, a lelked csak visszatér közénk és velünk érez. Sok újságot irsz. A bizonyítványod tiszta jeles. S anyukád háta Istennek állást kapott. Most már te is segíthetsz neki. A tornavizsgán szép sikerrel táncoltál. Többször is fürödtél a Krasznában, s a Szamosban. Üdvözléted átadom mindazoknak a kis cimboráknak, akik ismernek és szeretnek téged.

Vezeti: Jóska bácsi.

Kockarejtvény.

Beküldte: *Dadaj Zsolt.*

1		2	3	4	5
		6			
7	8			9	
10				11	
12			13		14
		15		16	
17					

Vízszintes sorok: 1. Ige; 6. szerszám; 7. . . gá; 9. Mutatószó; 10. Menyasszony; 11. Vissza: időmérő; 12. Ásvány; 14. Sáv mássalhangzói; 15. szaglószer; 17. Férfi-név.

Függőleges sorok: 1. Enyvez másképpen; 2. Vissza: fa része; 3. Vissza: Egyesült Államok; 4. A hanglétra első hangja románosan; 5. Turóc-megyei várrom; 8. Könyveket ír; 9. NRS; 13. Nép, az utolsó betű pótlándó; 15. Ige; 16. Erdő mássalhangzói.

Pótlórejtvény.

Beküldte: *József Béla.*

A kezdőbetűk egy virág nevét adják.
—rdög; —árga; —öld; —bolya; —ózsá;
—rosz; —ivatar; —ikság; —lföld.

Rejtett helységnév.

Beküldte: *Marosffy Baba, Nagydobos.*

Kis lak áll a nagy Duna mentében.

Ebből a rejtvényből a szerkesztő néni szülőfalujának a nevét kaphatjuk meg.

Az Uj Cimborá megbizottainak névjevezéke:

Csikszereda: Péter Ferenc nyomdajdonos.

Sepsiszentgyörgy: Csavar Endre I.ászló, Sft. Gheorghe, Str. Virgil Onitiu No. 7.

Brassó: Nemes Nagy Márta, Strada Largă No. 5.

Petrozsény: Szabó István könyvkereskedése.

Déva: Kovács Károly hirlapirodája.

A torockói és torockószntgyörgyi kis cimborák Torockón Benczéd Domokos lelkész úrnak, Szntgyörgyön Gál Gyula unit. lelkész úrnak is befizethetik az előfizetést, ők majd eljuttatják hozzánk.

Üzenjük nektek kis cimborák, hogy a fenti városokban a felsorolt címeket keressétek fel, ha valami reklamációtok van. Az előfizetést is e megizottaknak átadhajátok.

A kiadóhivatal közleményei.

Beküldött előfizetési díjak.

Csibi S., Gyergyóalfalu 100.—: 1939. jul. 1-ig, Kovács L. Sepsiszentgyörgy 117.—: 1939. aug. 1-ig. Marx E. Nagyenyed 100.—: 1939. szept. 1-ig. Tötös I. Szilágysomlyó 100.—: 1939. febr. 1-ig. Szombatfalvi J., Dés 100.—; Simálesik L. Brassó 50.—; Pethó S., Torda 50.—; Schreiber F., Nagybánya 183.—; Pataky A., Nagyvárad 150.—; Horváth J., Rónaszék 250.—: 1939. okt. 1-ig. Demény A., Torockó 100.—: 1939. nov. 1-ig. Ágoston B., Vajdahunyad 50.—: 1939. dec. 1-ig. Luka S., Székelyudvarhely 100.—; Pálur L., Piskolt 100.—; Bartha I., Torda 100.—; Rosenbrauer Gy., Brassó 100.—; Kusztrin E., Petrozsény 100.—; Ujfalusi M., Kászonújfalu 100.—; Csepregi Gy., Radna 100.—; Kajesa Tibi, Hosszufalu 100.—; Henner A. és Koblicska M., Nagybánya 160.—: 1940. jan. 1-ig. Szabó J., Resica 100.: 1940. márc. 1-ig. Vajda Veronka, Gyergyószentmiklós 200.—: 1940. dec. 31-ig.

Kiadóhivatal.

Bartunek Tífi tánc és tornatanárnő. ritmikus tornát, akrobatikát, gyógytornát és különböző táncokat tanít. Szemet-lelket gyógyörködtet a szép tánc, de csokis akkor, ha szakszerű irányítás mellett sajátítják azt el.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. Egyes szám ára 10 lej. Magyarországon 12 pengő. Jugoszláviában 100 dinár, Amerikában 300 lej.

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Coltești.

Kormos Jenő, Chiend

* * *

Minden cikkért a szerzője felelős.